

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091, Majorstua

0301 OSLO

Deres ref.:
201801666-33

Vår ref.:
65881/18-S41 18/1147

Saksbehandler:
Per Hareide
Telefon:

Dato:
25.10.2018

SVAR - NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT. TROMSØ KOMMUNES FAGLIGE INNSPILL.

Generelt:

Byutviklingssjefen vil først uttrykke tilfredshet til at det utarbeides en nasjonal ramme for vindkraftutbygging. Selv om denne ikke blir juridisk vil den gi et bedre faglig grunnlag for å vurdere den enkelte konsesjonssøknad. Vi er videre positive til medvirkningen NVE har lagt opp til med en faglig høring i norske kommuner, før NVE avslutter sin faglige utredning og før Olje- og energidepartementet legger et forslag ut på formell og politisk høring.

Tromsø kommune er i sin Klima-, miljø- og energiplan positiv til fornybare energikilder. For at dette skal bli utnyttet på en bærekraftig måte må vi imidlertid forutsette at dette ikke skjer på bekostning av andre bærekraftige formål. Her spiller friluftssinteresser og folkehelse inn. Dessuten bør landskap og estetikk ivaretas.

De ulike kriteriene:

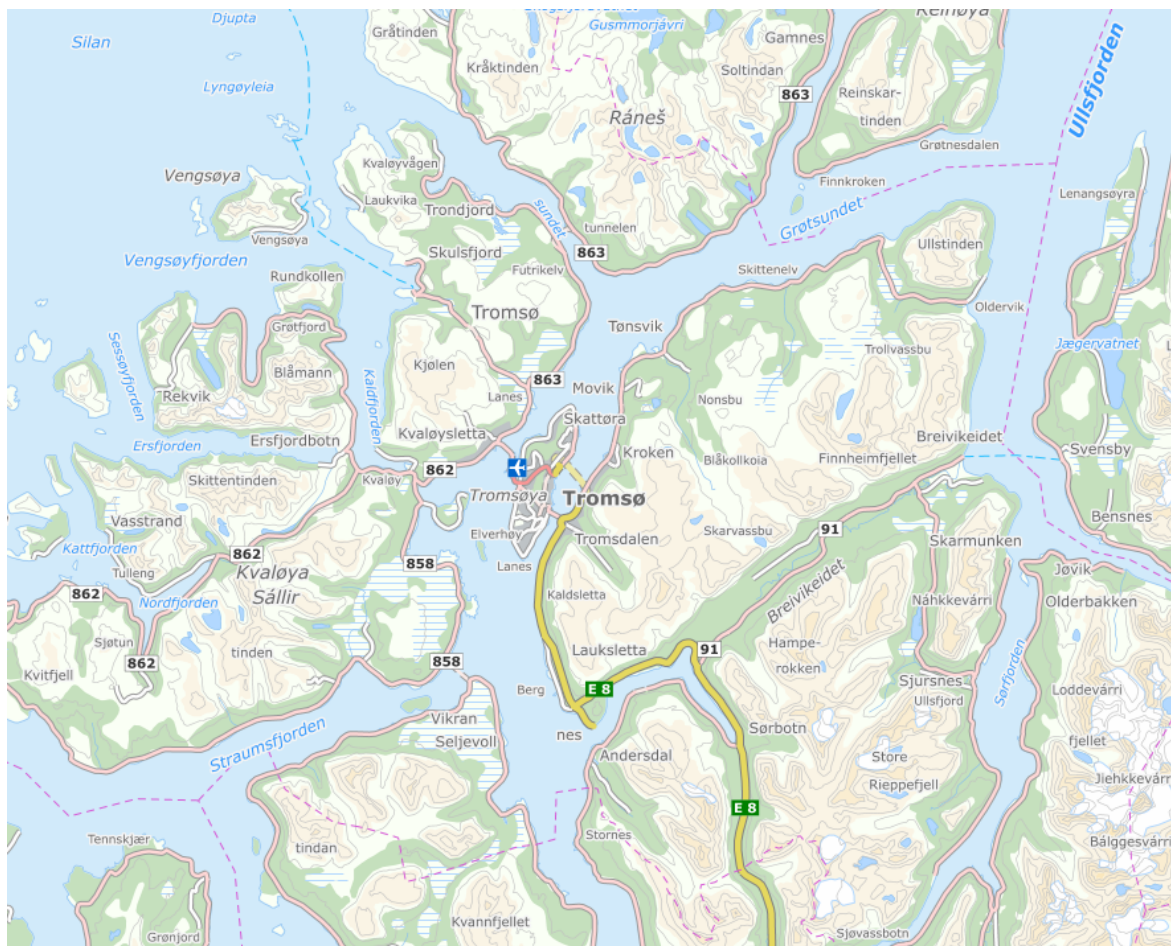
Harde eksklusjoner:

Til disse har vi ingen kommentarer. De virker innlysende og oversiktlige slik de blir presentert av NVE.

De myke eksklusjoner:

Generelt mener vi at det er stilt for strenge krav til eksklusjon her. Mens NVE kan se på LNFR-områder i kommuneplanen som «ikke avklarte områder», ser kommunen på områdene som Landbruk, natur, friluft- og reindriftsområder. Så lenge disse sakene går fri reguleringsplankravet, og dermed kommunen som myndighet, blir det desto viktigere og se kommuneplanen som en juridisk avklarende plan.

Under har vi kart over Tromsø hvor friluftslivet er omfattende sommer som vinter.

Områdenes verdi for friluftsliv er vurdert av Ishavskystens friluftsråd og finnes på nettet. Denne verdsettningen er et verdifullt supplement til f. eks. statlige, sikra friluftsområder eller landskapsvernsoner.

De fleste av de som bor i Tromsø, og som kommer hit som nyinnflyttet, oppgir friluftsliv i uberørt natur som det viktigste fortrinn ved Tromsø. Andelen av vår befolkning som bestiger fjelltopper er høy. Flere tusen deltar hvert år i aktiviteten «Ti på topp». Tromsø blir av verdensledende reiselivstidsskrift kåret som det tredje, fineste reisemål i verden. Det blir viktig å sikre de kvalitetene som våre turister kommer for å se. Det er 4300 som er sysselsatt innenfor reiselivsnæringen i Tromsø.

Høyfjellsområder er ikke et kriterium, fordi disse ofte er omfattet av andre ekskluderende kriterier. Tankene går da til Jotunheimen, Rondane og Dovrefjell som alle har nasjonalparkstatus. Skoggrensen i Sør-Norge er 900-1000 m.o.h. I Tromsø er skoggrensen 0- 200 meter over havet. Hvis høyfjell i Sør-Norge defineres fra 1500 meter over havet, bør det tas opp en diskusjon om hva som bør defineres som høyfjell i kyststrøkene og innlandsstrøk i Troms.

Også konsesjoner for vannkraftutbygging må tas i betraktning. I Tromsø er det gitt konsesjoner for 10 småkraftverk (10 er avslått). Inngrepene disse medfører er til dels betydelige, samtidig som energiproduksjonen er liten sammenlignet vindkraft. Videre er det tale om uregulert kraft, i likhet med vindkraft. Vurdering av energiproduksjon sammenholdt med inngrep må gjøres, herunder må vindkraft sammenholdes med vannkraftutbygging.

Samfunns- og næringsmessige fordeler:

Nasjonal ramme for vindkraftutbygging har ikke med nettilknytning og forhold knyttet til kraftnettet. Vi regner med at dette er ivare tatt i andre strategier. Ut fra samfunnsikkerhetsmessige aspekter mener vi likevel at nasjonal ramme for vindkraft burde si noe om svakheter, eller muligheter med hensyn til forsyningsnettet.

Vi har til slutt med noen faglige synspunkter fra nærings sjefen i kommunen.

Nærings sjefen uttaler dette:

Oppmerksomheten rundt ren energi har økt betraktelig de siste årene. Kostnadsfallet for fornybar kraftproduksjon gjør at sammenlignbar produksjonspris for energi fra vind og sol er konkurransedyktig med ny fossil kraftproduksjon i mange markeder. Kostnadene på fornybar er forventet å falle ytterligere i årene fremover.

Teknologiutvikling har også bidratt til smarte styringssystemer, produktutvikling og prisfall på batteriteknologi. Kombinert med nye forretningsmodeller for desentralisert energiproduksjon, åpner for nye former for forretningsutvikling i en mer desentralisert energiproduksjon.

Vindkraftutbygging vil gi lokale og regionale ringvirkninger i form av verdiskaping og flere arbeidsplasser. Dette skjer både i anleggs- og driftsfasen. I tillegg er det rimelig å anta at vindkraftutbygging også vil gi ringvirkninger til lokale og regionale service- og teknologiselskaper, samt leverandør- og anleggsbransjen.

I tillegg til verdiskapingen som skjer gjennom etablering av vindkraft, er det et sentralt poeng at også energien som produserer må være tilgjengelig lokalt næringsliv. Det er i dag eksempler på at kraftkrevende industri ikke kan etablere seg i enkelte områder på grunn av manglende tilkoblingsmuligheter. Dette til tross for lokal kraftproduksjon. Som del av kunnskapsgrunnlaget som utarbeides i forbindelse med utarbeidelse av Nasjonal ramme for vindkraft på land, antar vi at det utarbeides helhetlige ringvirkningsanalyser som viser de nærings- og samfunnsmessige sidene ved etablering av vindkraftverkene.

Ringvirkningsanalyser vil bidra til økt kunnskap og forståelse om den reelle verdiskapingen knyttet til vindkraftverk utover energiproduksjonen. Dette gir bedre grunnlag til å vurdere ulike hensyn opp mot hverandre. Det være seg prioritering mellom fritids- og næringsinteresser, eller i avveiningen mellom ulike næringer. Eksempelvis fornybar energi, reindrift og reiseliv. Ringvirkningsanalyser vil også bidra til å styrke vindkraftnærings legitimitet og troverdighet gjennom å synliggjøre hvilke verdier som skapes lokalt på stedet som stiller sine arealressurser til disposisjon.

I forbindelse med arbeidet er det utarbeidet flere temaplaner. Blant annet én temaplan for reiseliv, én temaplan for reindrift og annen samisk utmarksbruk og én temaplan for næringsutvikling. På nåværende tidspunkt er kun temaplan for reindrift og annen samisk utmarksbruk publisert. Vi forutsetter at både reiseliv og reindrift anses som arealkrevende næringer. Som følge av dette må temarapporten om næringsutvikling også omtale reiseliv og reindrift.

Ved henvendelser til byutvikling – vennligst oppgi saksnummer 18/1147.

Med vennlig hilsen

Laila Falck
seksjonsleder Byutvikling

Per Hareide
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur